

ΧΑΜ ΓΕΛΑ

Γενικό Λύκειο Γαλάτιστας

Μαθητική Εφημερίδα

Τεύχος: 1^ο, Οκτώβριος 2022

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με δεδομένη την ευαισθησία που έχουμε οι νέοι για τα θέματα του τόπου μας, αποφασίσαμε εμείς, το τμήμα της Α΄ Λυκείου Γαλάτιστας, να μιλήσουμε για να ακουστεί και η δική μας φωνή. Γι' αυτό, λοιπόν, με κέφι και όρεξη δημιουργήσαμε αυτή την εφημερίδα στην οποία θα διατυπώνουμε τις απόψεις μας για διάφορα θέματα, κυρίως όμως για όσα αφορούν το χωριό μας και το σχολείο μας. Η υποστήριξή σας θα είναι το κίνητρό μας να ξεκινήσουμε μαζί αυτό το ταξίδι και να αφήσουμε το στίγμα μας...

Επέτειος του «ΟΧΙ»...

Η επέτειος του ΟΧΙ μνημονεύει την άρνηση της Ελλάδας στις ιταλικές αξιώσεις του τελεσιγράφου που επιδόθηκε την 28^η Οκτωβρίου 1940, στον Έλληνα διδάκτορα με τον τίτλο του πρωθυπουργού, Ιωάννη Μεταξά. Συνέπεια της άρνησης αυτής ήταν η είσοδος της χώρας στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και η έναρξη του Ελληνοϊταλικού πολέμου του 1940. Η ημερομηνία

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Αρθρογράφος:
Μαγδάκη Αναστασία

Φωτογράφος:
Σειρά Λεμονιά

Ιστοριογραμμή:
Βικτώρια Καλαϊτζή

Editor:
Πανδριά Πολυξένη

Εισαγωγή:
Γκουτζιαρή Γεωργία

Διορθώσεις (Εκπ/κός):
Δημητρίου Μαρία Δέσποινα

Επιμέλεια (Εκπ/κοί):
Μέμος Βασίλειος
Τσέλη Γεωργία
Αποστολά Όλγα
Ιωαννίδου Όλγα

Διευθυντής Σχολείου:
Ζωγράφος Δημήτριος

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2371031368

WEBSITE:

<https://blogs.sch.gr/gymgala/>

EMAIL:

mail@gym-galat.chal.sch.gr

Ιστοριογραμμή σημαντικών γεγονότων:

28 Οκτώβρη:

Ο Ιταλός πρεσβευτής Γκράτσι ζητάει από τον πρωθυπουργό Ιωάννη Μεταξά την παράδοση της Ελλάδας, κι εκείνος απαντάει <<ΟΧΙ>>

3 Νοέμβρη:

Οι Έλληνες στρατιώτες εκδιώκουν τους Ιταλούς και εισέρχονται στο αλβανικό έδαφος.

22 Νοέμβρη:

Κατάληψη της Κορυτσάς από Έλληνες στρατιώτες

1 Δεκέμβρη 1940:

Ο ελληνικός στρατός εισέρχεται στο Πόγραδετς

6 Απριλίου 1941:

Επίθεση από Γερμανούς στην Ελλάδα.

27 Απρίλη 1941:

Οι Γερμανοί εισέρχονται στην Αθήνα.

30 Μάη :

Ο Μανώλης Γλέζος και ο Απόστολος Σάντας κατεβάζουν τη γερμανική σημαία από την Ακρόπολη.

αυτή καθιερώθηκε να γιορτάζεται στην Ελλάδα κάθε χρόνο ως επίσημη εθνική εορτή και αργία.

Στις 28 Οκτωβρίου του 1940, γύρω στις 03.00 τα ξημερώματα η Ιταλική κυβέρνηση απέστειλε τηλεσίγραφο μέσω του Ιταλού πρέσβη στην Αθήνα Εμανουέλε Γκράτσι, ο οποίος και το επέδωσε ιδιόχειρα στον Ιωάννη Μεταξά. Με αυτό απαιτούσε την ελεύθερη διέλευση του Ιταλικού στρατού προκειμένου να καταλάβει κάποια στρατηγικά σημεία του βασιλείου της Ελλάδος για ανάγκες ανεφοδιασμού και άλλων διευκολύνσεών του, στη μετέπειτα προώθησή του στην Αφρική.

Μετά την ανάγνωση του κειμένου ο Μεταξάς έστρεψε το βλέμμα του στον Ιταλό Πρέσβη και του απάντησε στα γαλλικά την ιστορική φράση: «Alors, c' est la guerre», δηλαδή «Λοιπόν, αυτό σημαίνει πόλεμο» εκδηλώνοντας έτσι την αρνητική θέση επί των ιταλικών αιτημάτων. Ο Μεταξάς εκείνη τη στιγμή είχε εκφράσει το ελληνικό λαϊκό συναίσθημα, την άρνηση της υποταγής, και αυτή η άρνηση πέρασε στον τότε ελληνικό δημοσιογραφικό τύπο με τη λέξη «ΟΧΙ».

Συγκεκριμένα, η Ιταλική εισβολή υποχρεώνει την Ελλάδα να υποχωρήσει στα μέσα του Νοεμβρίου του 1940. Ακολουθεί μια ηρωική ελληνική αντεπίθεση κατά την οποία ελευθερώνονται όλα τα εδάφη υπό ιταλική κατοχή. Παράλληλα, τα ελληνικά πλοία έπλητταν πολλές φορές τα ιταλικά πλοία προστατεύοντας ελληνικές ακτές. Αναμφισβήτητα, οι ελληνικές νίκες κατά της φασιστικής Ιταλίας και του Μουσολίνι, έδωσαν μια σταλιά ελπίδας όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά σε όλη την Ευρώπη.

Οι Γερμανοί, ως ένας δεύτερος εχθρός για τους Έλληνες, κάμπτον τη γενναία αντίσταση των Ελλήνων στα Ελληνοβουλγαρικά σύνορα ενώ ταυτόχρονα ο Ελληνοϊταλικός πόλεμος συνεχίζεται. Παράλληλα, τα ελληνικά στρατεύματα στην Αλβανία διαλύονται και οι Γερμανοί προχωρούν προς τη Νότια Ελλάδα.

Έτσι, στις 27 Απριλίου του 1941, οι Γερμανοί καταλαμβάνουν την Αθήνα. Ωστόσο, η Ελλάδα δεν πτοείται, αντιστέκεται σθεναρά, το ήθος της δεν κάμπτεται, δε «γονατίζει» σε αυτό τον εχθρό, αντιστέκεται όσο μπορεί στις πόλεις, στα χωριά, στα βουνά, παντού.

28 Φεβρουαρίου 1943: Η κηδεία του Κωστή Παλαμά αποτέλεσε παλλαϊκή διαδήλωση εναντίον της γερμανικής κατοχής
5 Μαρτίου 1943: Απεργία εναντίον της γενικής επιστράτευσης των Ελλήνων εργατών κατά του Γ' Ράιχ
12 Οκτωβρίου 1944: Απελευθέρωση της Αθήνας και του Πειραιά από τους Γερμανούς
18 Οκτωβρίου 1944: Αφίξη του Παπανδρέου και της κυβέρνησης εθνικής ενότητας.
1 Φεβρουαρίου 1971: Πρώτη προβολή ταινίας <<28η Οκτωβρίου ώρα 5:30>>

Έπειτα, στις 30 Μαΐου, δύο φοιτητές κατεβάζουν τη σημαία των Ναζί και ανεβάζουν την Ελληνική την Ακρόπολη. Οι ηρωικές πράξεις πολλές, αλλά πολλές και οι αντεκδικήσεις των εχθρών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα όταν τον Δεκέμβριο του '43 οι Γερμανοί καίνε τα Καλάβρυτα και εκτελούν περίπου 1.100 κατοίκους. Ο θηριωδίες των φασιστών δεν έχουν τελειωμό...

...Και η απελευθέρωση μετά τους αγώνες, επιτέλους ήρθε! Τα γερμανικά στρατεύματα αποχωρούν από την Ελλάδα, η χώρα πανηγυρίζει τη νίκη και κυματίζει περήφανα η σημαία μας...

Για πρώτη φορά η επέτειος γιορτάστηκε επίσημα στις 28 Οκτωβρίου 1944 με παρέλαση ενώπιον του πρωθυπουργού Γεωργίου Παπανδρέου.

Η εκκλησία της Ελλάδος αποφάσισε, το 1952, η γιορτή της Αγίας Σκέπης από την 1η Οκτωβρίου να μεταφερθεί στις 28 Οκτωβρίου, με το αιτιολογικό ότι η Παναγία βοήθησε τον Ελληνικό Στρατό στον πόλεμο της Αλβανίας.

«Θέλω να μιλήσω γι' αυτές... τις μάννες...»

28η Οκτωβρίου 1940

Μια ημερομηνία γεμάτη δύναμη και ηρωισμό, γεμάτη περηφάνεια και θαυμασμό.

Ο Θεός θέλησε να δοκιμάσει για άλλη μια φορά την αντοχή της ελληνικής ψυχής

Κι η ελληνική ψυχή για άλλη μια φορά είπε το μεγάλο «ΟΧΙ».

Ήταν η ίδια εκείνη ψυχή που έχει γαντζωθεί εδώ και χιλιάδες χρόνια πάνω στο βράχο που λέγεται ΕΛΛΑΔΑ και με πείσμα αρνιέται να τον παραδώσει στους διάφορους κατακτητές.

Ήταν όλοι εκεί, που του «κόσμου η πιο σωστή στιγμή σημαίνει ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ...».

Με πάθος ασίγαστο για να ζήσουν λεύτεροι.

Κάθε μέρα σε παιχνίδι με το θάνατο αυτά τα παιδιά «με τον ήλιο στα μάτια...» και με οδηγό στα βήματά τους την «ΥΠΕΡΜΑΧΟ ΣΤΡΑΤΗΓΟ», την Παναγιά μας.

Και ήταν εκεί και οι γυναίκες... οι μανάδες... που αποχαιρετούν τα παιδιά τους σαν γνήσιες Ελληνίδες σαν άλλες Σπαρτιάτισσες. Μ' ευχή μαζί και προσταγή... που εκεί πάνω στα βουνά της Πίνδου αγωνίζονται για τον κοινό σκοπό - λίγο ξάστερο ουρανό, μια ανάσα λεύτερη. Είναι οι λευκοί άγγελοι που παρηγορούν, που φροντίζουν «πληγές» στο σώμα και στην ψυχή, οι «σκληροί αγωγιάτες» που κουβαλούν πολεμοφόδια και τρόφιμα, είναι οι φωνές που απαλύνουν με το τραγούδι τους - νανούρισμα μαζί κι εμβατήριο- την τραχιά όψη του πολέμου, την πίκρα του θανάτου.

Είναι αυτές που δεν έχουν δάκρυα φόβου, μόνο δάκρυα περηφάνειας τρέχουν από τα μάτια τους. Που ζύμωναν με τα χέρια τους το μπαρούτι σαν να' τανε χριστόψωμο. Που πήραν το λάδι απ' τα καντήλια για να μαλακώσουν τις πληγές των λαβωμένων. Που ύψωσαν μαζί τουφέκι και προσευχή.

Γεμάτες αγωνία, πόνο, αγάπη, αφοσίωση, λαχτάρα, πόθο για λευτεριά. Μα και αποφασιστικές, ατάραχες, γενναίες, περήφανες.

Γυναίκες αντάξιες των ανδρών.

Ψυχές αντάξιες των καιρών.

Ακούραστες, ακατάβλητες, θεριά;

Απλά Ελληνίδες! Απλά μανάδες!

«Ήθελα πάντα να μιλήσω γι' αυτές...»

Αποστολά Όλγα

Θεολόγος Γυμνασίου ΛΤ Γαλάτιστας

Λίγα λόγια για την ταινία της Γαλάτιστας...

Ο τίτλος της «28η Οκτωβρίου ώρα 5.30» και η πλοκή της πολεμική, δραματική, Ελληνική, συγκινητική... Σε ένα χωριό στην Κεντρική Μακεδονία, την «Μικρή Λεύκα», δηλαδή την Γαλάτιστα, μια και γυρίστηκε εξ ολοκλήρου η ταινία εδώ το 1971, κηρύχθηκε ο πόλεμος τη στιγμή που το χωριό ήταν σε γιορτινό κλίμα. Οι Γερμανοί εισέβαλαν με τον διοικητή τους τον Βίλι Κνουτ στη γιορτή παύοντας κάθε είδος διασκέδασης. Αφού λοιπόν, ο αξιωματικός είχε συγκεκριμένο σκοπό, απαίτησε τη μετατροπή του κρατικού εργοστασίου ξυλείας -οι εν λόγω σκηνές γυρίστηκαν στο σημείο που ήταν οι φούρνοι Βασιλικών, στον οικισμό της Αγίας Αναστασίας- σε εργοστάσιο κατασκευής πολεμοφοδίων για τους Γερμανούς, αλλά και υποχρέωσε όλους τους κατοίκους του χωριού να δουλεύουν σκληρά σε αυτό.

Όλοι σώπασαν εκτός από έναν... Έναν συνετό, κάτοικο του χωριού, ένθερμο πατριώτη, με θάρρος, τον Τρύφωνα Πλατανιά ο οποίος νευριασμένος αντιμίλησε στον Γερμανό υπολοχαγό και αρνήθηκε σθεναρά να δουλέψει για τους Γερμανούς, υπερασπιζόμενος πρώτα απ' όλα τους κατοίκους, μετά το χωριό του και τελευταίο τον εαυτό του. Με αυτή του τη κίνηση ο Τρύφωνας Πλατανιάς, παρόλο που στιγματίστηκε από τον Γερμανό υπολοχαγό δεν πτοήθηκε και συνέχισε να αρνείται κάθε τι που έλεγε ο Βίλι Κνουτ.

Όλοι, λοιπόν, δούλευαν σκληρά στο εργοστάσιο εκτός από αυτόν. Η κόρη του Τρύφωνα, η Ελένη Πλατανιά εντυπωσίασε με την ομορφιά της τον υπολοχαγό ο οποίος τη συμπάθησε ιδιαίτερα και προσπαθούσε συνεχώς να είναι κοντά της κάτι το οποίο εκνεύρισε ακόμη περισσότερο την οικογένεια Πλατανιά. Ταυτόχρονα, ο Κυριάκος, γιος του Τρύφωνα που έχασε τα πόδια του στο πόλεμο από τους Γερμανούς, χωρίς να σκεφτεί τη ζωή του, έσκισε με μαχαίρι τη Γερμανική σημαία στη πλατεία που είχαν κρεμάσει οι Γερμανοί. Αυτό έκανε τον Γερμανό έξω φρενών και τον πυροβόλησε κατευθείαν.

Η υπόθεση κλείνει με το σπουδαίο μήνυμα και πνεύμα αντίστασης όπου οι νεαροί αγωνιστές, ο Στέλιος, ο Παντελής και δύο ακόμη φίλοι τους, την ώρα που οι Γερμανοί βρίσκονται σε διασκέδαση πίνοντας κρασί και τραγουδώντας γερμανικά τραγούδια, αποφασίζουν να ανατινάξουν το εργοστάσιο ενώ την ίδια ώρα γίνονταν

η κηδεία του Κυριάκου. Την επόμενη ακριβώς ημέρα ο Βίλι Κνουτ διατάζει να παραδοθούν στη πλατεία έξω από την εκκλησία του Αγίου Δημητρίου αυτοί που ανατινάξαν το εργοστάσιο του χωριού και να εκτελεστούν εν ψυχρώ. Αφού ο Κυριάκος έφυγε ηρωικά, ο Τρύφωνας ολοκλήρωσε το τελικό του σχέδιο, δηλαδή τον ανατριχιαστικό θάνατο του Γερμανού υπολοχαγού, όμως τελικά δε το πραγματοποίησε με τη σκέψη πως δε θα λερώσει τα χέρια του με αίμα, όπως ο Γερμανός. Τελικά, ο Γερμανός αξιωματικός βρήκε τραγικό θάνατο, έναν θάνατο σαν από θεία δίκη, γιατί καθώς πήγε να ανέβει στο άλογο και να φύγει, σκάλωσε το πόδι του την ώρα που ξεκίνησε να τρέχει το άλογο κι έτσι σύρθηκε στα σοκάκια του χωριού.

Το χωριό γιορτάζει την απελευθέρωσή του... Μετά από χαρές, δυστυχίες, δυσκολίες, κηδείες, σχέδια, ηρωικές και θαρραλέες αποφάσεις, μία καινούργια ζωή αρχίζει...

Στυλοβάτες της αντίστασης υπήρξαν ο Ισπανός Φερνάντο Σάντσο (Τρύφωνας Πλατανιάς), Γιάννης Κατράνης (Κυριάκος Πλατανιάς), Χρήστος Πολίτης (Στέλιος) και Νικήτας Πλατής (Παντελής Στρατής) οι οποίοι περνούν ένα από τα σημαντικότερα μηνύματα της ταινίας. Σπουδαιότεροι ρόλοι ήταν επίσης η Βέρα Κρούσκα (Ελένη Πλατανιά), Λάκης Κομνηνός (Γερμανός υπολοχαγός Βίλι Κνουτ), Δημήτρης Μπισλάνης (λοχίας), Γιώτα Σοϊμοίρι (Φρόσω, νύφη του Τρύφωνα), Χάρης Κερδίκος, Στράτος Αλεξίου, Βαγγελής Λίτσιος και Τίμος Περγλέγκας.

Τα μέρη όπου έπαιξαν σημαντικό ρόλο σε όλη τη ταινία ήταν η πέτρινη και ιστορική πλατεία του χωριού, το κτήριο που βρίσκεται στη πλατεία, σήμερα κατοικημένο σπίτι, από το οποίο ο Γερμανός υπολοχαγός έβγαζε λόγο στο μπαλκόνι, το καφενείο που ήταν το καφενείο του Τρύφωνα όπου επίσης βρίσκεται στη πλατεία. Η ταινία προβλήθηκε τη σεζόν 1970-1971 και έκοψε 321.543 εισιτήρια ενώ επίσης ήρθε στη 10η θέση σε 87 ταινίες.